

Interesse vil omgaaes yderst vaersomt med saadanne Opfigelser. Det Modsatte vilde aabenbart være noget aldeles Uhørt. Og, vil man hertil svare: Ja, men saa faaer Staten Byrder, efterat den er gaaet ind paa denne velgjørende Lov, saa vil jeg sige: Ja, det faaer den maaffee, men disse Byrder ere for Intet at regne i Sammenligning med de Byrder, Staten allerede har ved at bære Fæsterne igjennem onde Aar, gjennem vanskelige og dyre Tider. Jeg nærer imidlertid det Haab, at den ærede Finantsminister ikke vil erklære sig imod det Ændringsforslag, som er stillet af mine Venner fra Sorø, Svendborg og Holbet Amt, om en Uopfigelighed i 15 Aar. Der som dette Ændringsforslag gaaer igjennem, og dersom det navnlig indrømmes Understøttelse af Finantsministeren, hvorom jeg troer, man tør gjøre sig noget Haab, naar man gjenkalder sig de Udtalelser, den forrige Finantsminister har fremført her i Thinget, da vil derved, saa forkommer det mig, idetmindste det Væsentligste af de Betænkkeligheder, den ærede Rigsdagsmand fra Kjøbenhavn fremførte med Hensyn til Arvingernes Stilling, være hævet. Jeg skal derfor her, som jeg allerede har gjort i Udvalget, paa det Bestemteste udtale mig imod den af Minoriteten foreslaaede Amortisation, idet jeg gjentagende anbefaler til Forsamlingens Opmærksomhed, at denne Amortisation vil være et saameget haardere Moment, som Udvalget allerede har paa Finantsministerens Duffe modificeret Lovforslaget med Hensyn til den Frist, Fæsterne havde til at erklære sig over, om de vilde være Selveiere eller ikke paa den i Loven foreslaaede Maade.

Finantsministeren: Forinden jeg yttre mig om de nu foreliggende mere enkelte Spørgsmaal, og navnlig om Spørgsmaal, som gaae ud paa at tilveiebringe gunstigere Betingelser for Eiendommenes Overdragelse til Krongodsets Fæstere, end de, der ligge i Udvalgets Majoritets Forslag, saa maa jeg bemærke, at, ligesom den da fungerende Finantsminister, dengang dette Forslag kom frem, besluttede, at han vilde forsøge paa at erholde det saaledes modificeret, at det fra Statskassens Side kunde tiltrædes, men dog beholde dets Grundlag, og dermed komme til en Løsning af de vanskelige

Spørgsmaal, saaledes har det været Gjenstand for hans nye Overveelse, inden han reiste, om der kunde tilstedes yderligere Lettelser ved Eiendommenes Overdragelse til Fæsterne end af Udvalget foreslaaet, og han har ganske bestemt for mig udtalt, at han ikke kunde og ikke vilde gaae videre end Udvalgets Majoritets Forslag, og at han ingen Forhaabning havde om, at Loven vilde komme igjennem og i denne Session blive endelig Lov, naar man gif videre. Dette i Almindelighed forudskiftet, skal jeg nu omtale det første Forslag, der i denne Retning er stillet til § 5, nemlig, at Kjøbesummens Uopfigelighed, selv i de Tilfælde, hvor Fæsteledighed strax indtraadte, skulde udstrækkes til 15 Aar, og hvor Fæsteledighed indtraadte i den nærmeste Tid, da saameget, som var tilbage af de 15 Aar, at Staten altsaa skulde i ethvert Fald være bunden til Uopfigelighed i 15 Aar. Jeg maa nu, ved dette Forslags Bedømmelse, bede Thinget vel at mærke, hvad den sidste Taler ganske rigtigt fremhævede, at der slet ikke staaer i Lovforslaget, at den indestaaende Capital skal opsiges, naar Fæsteledighed snart og maaffee strax efter Lovens Udgivelse indtræder: der staaer blot, at Uopfigeligheden skal bortfalde, det vil sige, at Capitalen kan opsiges af Finantsministeren, Staten, som dog aldrig kan ventes at være i det Forhold, at den eensidigt skulde søge at uddrive de nye Arvefæstere, der navnlig vare komne til at forrente hele Kjøbesummen kort Tid efter den afsluttede Handel, fra Eiendommen. Men paa den anden Side staaer det i Finantsministeriets Haand, da at foreskrive den Amortisation, som allerede nu af meget vægtige Stemmer saa indtrængende fordrer; der er altsaa slet ikke nogen stor Fare for Fæsternes Efterladte i Udvalgets Bestemmelse. Derimod kan den Bestemmelse, som foreligger i Ændringsforslaget, saavidt jeg skjønner, have sine særegne Misligheder, thi disse 15 Aar gaae ogsaa paa det Tilfælde, hvor den nye Selveier igjen strax sælger Gaarden; det er nu meget rimeligt og venteligt, at, saalænge Fæstere ikke svarer meer end de gamle Afgifter, gaaer Gaarden ikke væsentligt tilbage, og det staaer jo ogsaa i Statskassens Magt som Creditor, at holde ham til Bedligelighed. — thi ellers forfalder